

Брюксел, 10 юни 2026 г.
(OR. en)

10386/26

STATIS 50

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 8 юни 2026 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2026) 270 final

Относно: ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
СЪВЕТА
относно „ангажиментите във връзка с доверието в статистиката“,
поети от държавите членки съгласно изискванията на
Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на
Съвета от 11 март 2009 г.

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2026) 270 final.

Приложение: COM(2026) 270 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 8.6.2026 г.
COM(2026) 270 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно „ангажиментите във връзка с доверието в статистиката“, поети от държавите членки съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г.

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно „ангажиментите във връзка с доверието в статистиката“, поети от държавите членки съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. Регламент (ЕО) № 223/2009 относно европейската статистика

Настоящият доклад е изготвен в съответствие с Регламент (ЕО) № 223/2009 относно европейската статистика, със съответните изменения, за последен път — с Регламент (ЕС) 2024/3018¹, по-специално член 11, параграф 4, който гласи, че:

[а]нгажиментите на държавите членки са обект на редовно наблюдение от страна на Комисията въз основа на годишните доклади, изпращани от държавите членки, и при необходимост се актуализират. ... Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета относно публикуваните ангажименти и когато е целесъобразно, относно докладите за напредъка до 9 юни 2018 г. и на всеки две години след това.

Настоящият доклад обхваща периода от януари 2024 г. до декември 2025 г. (наричан по-нататък „настоящият период на докладване“). Предходните доклади бяха публикувани през 2018 г.², 2020 г.³, 2022 г.⁴ и 2024 г.⁵.

1.2. Ангажимент във връзка с доверието в статистиката

Съгласно член 11, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 223/2009 *[д]ържавите членки и Комисията предприемат всички необходими мерки за запазване на доверието в европейската статистика. За тази цел „ангажиментите във връзка с доверието в статистиката“ [...] имат за цел и гарантиране на общественото доверие в европейската статистика и напредъка при спазването на статистическите принципи, които се съдържат в Кодекса на практиката.*

Ангажиментите във връзка с доверието в статистиката („ангажиментите“) бяха създадени като част от целта за укрепване на рамката за управление на качеството в областта на статистиката⁶. Те служат като механизъм за трайно ангажиране на правителствата в поемането на отговорност за придържането на техните държави към Кодекса на европейската статистическа практика („Кодекса на практиката“)⁷.

С Кодекса на практиката бяха създадени целеви показатели за разработването, изготвянето и разпространението на европейска статистика. Той се състои от 16 принципа, обхващащи институционалната среда, статистическите процеси и резултати. Основната му цел е да се гарантира, че статистиката, изготвяна в Европейската

¹ [Регламент \(ЕО\) № 223/2009](#) на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно европейската статистика и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1101/2008 за предоставянето на поверителна статистическа информация на Статистическата служба на Европейските общности, на Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета относно статистиката на Общността и на Решение 89/382/ЕИО, Евратом на Съвета за създаване на Статистически програмен комитет на Европейските общности (ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 164).

² [COM\(2018\) 516 final](#).

³ [COM\(2020\) 278 final](#).

⁴ [COM\(2022\) 333 final](#)

⁵ [COM\(2024\) 390 final](#)

⁶ [COM\(2011\) 211 final](#).

⁷ [Кодекс на европейската статистическа практика — преработено издание от 2017 г. — Продуктови каталози — Евростат \(europa.eu\)](#).

статистическа система (ЕСС), отговаря не само на критериите за качество, но и на други принципи, като например професионална независимост, безпристрастност и обективност.

В съображение 17 от Регламент за изменение (ЕС) 2015/759⁸ се посочва, че *[к]ачеството на европейската статистика може да бъде подобро, а доверието на ползвателите може да се повиши чрез споделяне с националните правителства на отговорността за прилагането на Кодекса на европейската статистическа практика (наричан по-долу „Кодексът на практиката“). За тази цел, при отчитане на националните особености, „ангажиментът във връзка с доверието в статистиката“ (наричан по-долу „ангажиментът“) на дадена държава членка следва да включва поемането на конкретни задължения от правителството на държавата членка за подобряване или запазване на условията за прилагане на Кодекса на практиката. Този ангажимент, който следва да се актуализира при необходимост, може да включва национални рамки за гарантиране на високо качество, включително самооценки, действия за подобряване и механизми за наблюдение.*

2. ПРЕГЛЕД НА АНГАЖИМЕНТИТЕ ВЪВ ВРЪЗКА С ДОВЕРИЕТО И ДОКЛАДИ ПО ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ

В доклада се предлага преглед на конкретните действия, предприети от държавите членки в рамките на настоящия период на докладване, за да се запази доверието в европейската статистика и да се подобрят условията за прилагане на Кодекса на практиката.

2.1. Форма на ангажимента

В Регламент (ЕО) № 223/2009 не се съдържат разпоредби относно това в каква форма следва да бъде ангажиментът. Трябва обаче да бъде постигната целта за запазване на общественото доверие чрез ангажимент на правителствата за създаване на условия за висококачествена статистика.

Както е посочено в предходните доклади на Комисията относно ангажиментите във връзка с доверието от страна на държавите членки, най-новият от които е от 2024 г.⁹, повечето държави членки считат, че техните ангажименти са залегнали в някои части от законодателството им. Спорадичните изменения в това законодателство през настоящия период на докладване, съобщени на Комисията, показват, че държавите членки продължават да осъзнават важността на общественото доверие в статистиката. Като цяло Комисията отбелязва, че броят на държавите членки, които са изготвили самостоятелни ангажименти, леко се е увеличил през годините, като през настоящия период на докладване една държава в рамките на ЕСС е приела нов самостоятелен ангажимент, а друга държава е подновила съществуващ самостоятелен ангажимент.

2.2. Роля на партньорските проверки и докладите за качеството в рамките на ЕСС

Партньорските проверки и докладите за качеството в рамките на ЕСС са повтарящ се елемент в докладите на държавите членки относно ангажиментите във връзка с доверието в статистиката.

⁸ [Регламент \(ЕС\) 2015/759](#) на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2015 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 223/2009 относно европейската статистика (ОВ L 123, 19.5.2015 г., стр. 90).

⁹ [COM\(2024\) 390 final](#).

2.2.1. Партньорски проверки в рамките на ЕСС — придържане към Кодекса на практиката

ЕСС, в която си сътрудничат Евростат и националните статистически служби на държавите — членки на ЕС, и държавите от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), има за цел да изготвя висококачествена европейска статистика. За да осигури статистика с високо качество, ЕСС създаде обща рамка за качеството¹⁰, чийто основополагащ елемент е Кодексът на практиката. Спазването от страна на националните статистически органи на пълния набор от принципи и показатели в Кодекса на практиката се оценява периодично чрез партньорски проверки в рамките на ЕСС. Предишните кръгове на партньорските проверки в рамките на ЕСС бяха проведени от 2006 до 2008 г. и от 2013 до 2015 г. През май 2024 г. Комисията публикува резултатите от третия кръг партньорски проверки в рамките на ЕСС, обхващащи периода 2021—2023 г.¹¹ Отделните доклади от партньорските проверки са налични на уебсайта на Евростат¹².

Партньорските проверки в рамките на ЕСС представляват механизъм от основно значение за укрепване на надеждността на статистическите системи във всички държави членки. Те предлагат структуриран подход за оценка на спазването на установените стандарти и открояват областите, в които са необходими подобрения. Последният кръг партньорски проверки имаше две цели:

- да се направи преглед на съответствието на ЕСС с Кодекса на практиката, за да се докаже, че това е система, основана на принципите на Кодекса на практиката;
- да се подпомогнат националните статистически институти (НСИ) и другите национални органи (НО) в по-нататъшното усъвършенстване и развитие на националните статистически системи (НСС) чрез отправяне на ориентирани към бъдещето препоръки; те от своя страна следва да насърчават държавните органи да подкрепят прилагането на тези препоръки.

По отношение на втората цел в партньорските проверки в рамките на ЕСС участваха заинтересовани страни извън НСС, като например държавни органи, като беше предвидена възможността да се отправят препоръки към тях с цел да бъдат насърчени да подкрепят констатациите, направени по време на проверките.

В докладите си до Комисията за настоящия период на докладване всички държави членки подчертаха значимата роля на партньорските проверки в рамките на ЕСС за установяване на пропуските и на възможностите за укрепване на статистическите им рамки. Те отбелязаха, че последващите действия за подобрене представляват съществена част от процеса на партньорска оценка, като гарантират, че произтичащите от оценките препоръки се изпълняват ефективно.

2.2.2. Доклади за качеството

Докладите за качеството на статистическите продукти играят съществена роля в подобряването на статистическите процеси и в осигуряването на целостността на статистическите данни. В докладите си до Комисията за настоящия период на докладване

¹⁰ [Quality Assurance Framework \(Рамка за осигуряване на качеството\) — Quality \(Качество\) — Eurostat \(Евростат\)](#).

¹¹ [Регистър на документите на Комисията — SWD\(2024\) 136 \(europa.eu\)](#).

¹² [Трети кръг \(2021—2023 г.\) — Евростат \(europa.eu\)](#).

някои държави членки подчертаха значението на докладите за качеството за системната оценка и подобряването на качеството.

Няколко държави членки съобщиха, че през последните години са внедрили единни стандарти и показатели за качество в системите за обработка на статистически данни, като са разширили познанията по свързаните с качеството въпроси чрез обучение. Тези усилия подчертават ключовата роля, която докладите за качеството играят за укрепване на доверието в официалната статистика и за отчитане на възникващите технологични и методологични съображения.

2.3. Конкретни действия, предприети на национално равнище за запазване на доверието в европейската статистика и подобряване на условията за прилагане на Кодекса на практиката

В докладите, изпратени от държавите членки до Евростат, бяха подробно описани различни стратегически мерки, предприети на национално равнище с цел подобряване на статистическите системи. Те отразяват широк спектър от усилия, насочени към адаптиране към възникващите предизвикателства, усъвършенстване на методологиите, оптимално използване на технологиите и гарантиране, че статистическите резултати удовлетворяват ефективно нуждите на ползвателите.

2.3.1. Комуникационни дейности

В докладите си до Комисията за настоящия период на докладване държавите членки изброиха различни комуникационни дейности, насочени към повишаване на статистическата грамотност и използването на официални данни. Инициативите в тази област включваха образователни програми и семинари, предназначени да помогнат на различни групи да разберат по-добре статистическите методи и да интерпретират данните.

Акцентът беше поставен и върху това как да се извлече максимална полза от платформите на социални медии с цел широко и ефективно разпространение на статистическа информация. Тези платформи се използват за достигане до по-широка аудитория чрез актуални новини и интересно съдържание, което способства за взаимодействието и дискусиата.

Няколко държави членки отдадоха приоритет на информираността на журналистите, като по този начин признаха колко е важно да се разпространява точна информация. Инициативите на държавите членки включваха целенасочени информационни срещи и семинари за журналисти, за да се гарантира, че те разполагат с необходимото разбиране и ресурси, за да отразяват статистическите данни точно и изчерпателно.

Действията на държавите членки през настоящия период на докладване показват, че създаването на център за доверие и прозрачност на уебсайтовете на статистическите органи може да бъде добър начин за предоставяне на достъп до относима информация относно ключови аспекти на изготвянето на статистиката, включително информация по методологични въпроси и въпроси относно поверителността.

През настоящия период на докладване държавите членки също така положиха значителни усилия, за да подпомогнат малките и средните предприятия (МСП) да използват статистическите данни по най-добрия начин. Чрез предоставянето на персонализирана статистическа информация и подкрепа държавите членки се стремяха да оказват подкрепа на МСП да използват данните за вземане на стопански решения. Това

от своя страна е помогнало на МСП да проявяват икономическа устойчивост и да се разрастват.

За да подкрепят в още по-голяма степен тълкуването и използването на статистическите съобщения, държавите членки се съсредоточиха върху предоставянето на изчерпателни метаданни. Тези метаданни придружаваха статистическите публикации и служеха за изясняване на методологиите, източниците и ограниченията, свързани с данните, като по този начин бе повишена прозрачността и заинтересованите страни бяха подпомогнати да разбират и използват данните ефективно.

Подобни инициативи имат потенциал да укрепят доверието на обществото в дейността на отделните органи и в официалната статистика като цяло.

2.3.2. Дейности, свързани с удовлетвореността на ползвателите, и информираността

Държавите членки се съсредоточиха върху повишаване на удовлетвореността на ползвателите и подобряване на информираността чрез иновативни методи за проучване и целенасочени усилия, насочени към различни групи ползватели. Комисията отбелязва, че се наблюдава тенденция проучванията на удовлетвореността на ползвателите да стават все по-разпространени на национално равнище, като се въвеждат иновативни практики, като например микропроучванията. Тези по-малки и по-чести проучвания дават възможност на държавите членки да събират навременна информация за обратната връзка от ползвателите, което позволява гъвкави корекции и реагиране на нуждите и опасенията им.

Държавите членки също така докладваха за разширени дейности във връзка с информираността за достигане до целевите групи, които обхващат широк спектър от групи ползватели, като признаха наличието на разнообразни нужди и очаквания в различните сектори. Бяха привлечени конкретни групи, като изследователи, преподаватели, представители на предприятия и отговорни политически фактори, които получиха статистическа информация, специално съобразена с техните конкретни интереси и изисквания.

Държавите членки също така докладваха за своите проактивни подходи за пряко взаимодействие с ползвателите чрез семинари, форуми и консултативни групи.

Всички тези дейности имаха за цел създаването на платформи за диалог и обратна връзка, като предоставиха на ползвателите възможност да изразяват своите нужди и предпочитания по отношение на статистическите данни и услуги, с което бе повишено доверието в статистиката.

2.3.3. Действия, свързани с прозрачността и консултативните органи

Инициативите на държавите членки, насочени към повишаване на прозрачността, включваха по-ясно информиране на заинтересованите страни относно методологиите, източниците на данни и ограниченията, за да могат те лесно да разбират и тълкуват статистическите резултати.

Комисията отбелязва, че на национално равнище са били създадени и/или укрепени консултативни органи с цел по-нататъшно повишаване на прозрачността и на ангажираността на заинтересованите страни. Тези органи, съставени от експерти и представители от различни сектори, са предоставили насоки и отзиви относно програмите и приоритетите на статистическите органи.

Чрез улесняване на диалога между статистическите органи и заинтересованите страни консултативните органи допринасят за вземането на обосновани решения и за съобразяването с нуждите на ползвателите, като по този начин се укрепват доверието в европейската статистика, както и цялостната относимост и въздействието на статистическите дейности.

2.3.4. Действия, свързани със сътрудничеството с академичната общност

През настоящия период на докладване държавите членки работиха съвместно с академичната общност, включително университети и научноизследователски институти, за да усъвършенстват статистическите методологии и да улеснят достъпа до ценни източници на данни. Целта на тези партньорства беше да се използва академичният опит в областта на методологичните иновации, за да се гарантира, че статистическите подходи остават надеждни, актуални и съгласувани с най-добрите практики.

Подобряването на статистическите методологии беше основен приоритет, като инициативите често включваха съвместни изследователски проекти и методологически проучвания. Това сътрудничество допринесе за разработването на съвременни методи и инструменти, като по този начин се подобриха общото качество и надеждността на статистическите данни.

В рамките на сътрудничеството държавите членки определиха като приоритет достъпа до микроданни. Те работиха за рационализиране на процесите, като предоставиха на изследователите по-широк достъп до подробни набори от данни за научни цели. Този достъп подпомага способността на академичната общност да извършва всеобхватни анализи и да постига по-задълбочено разбиране на социалните и икономическите явления.

Активното сътрудничество с академичните институции е израз на общата ангажираност към непрекъснатото усъвършенстване на статистическите практики чрез подкрепата на среда, благоприятстваща научнообоснованите изводи.

Сътрудничеството с академичните институции спомага за засилване на доверието в официалната статистика.

2.3.5. Дейности, свързани с информираността на студентите

Държавите членки докладваха за дейности, насочени към по-активното ангажиране и засилването на интереса на студентите към официалната статистика. Статистическите състезания са ключов инструмент за информираността на студентите, чиято цел е да предизвикат интерес и да вдъхновят иновациите сред младите хора. В тези състезания пред студентите често се поставя предизвикателството да анализират данни или да предложат решения на статистически проблеми, като по този начин им се предоставят практически познания в областта на статистиката.

Например една държава членка съобщи за редовно провеждаща се международна конференция, на която за първи път е била организирана сесия, посветена на европейската магистърска програма по официална статистика — инициатива, ръководена от Евростат. Този вид дейности помагат на студентите да придобият всеобхватни знания и умения в областта на официалната статистика, като по този начин подобряват перспективите им за кариерно развитие и допринасят за попълването на редиците на бъдещите експерти в областта на статистиката.

Усилията на държавите членки, свързани с информираността, бяха насочени към повишаване на осведомеността относно официалната статистика сред студентите и към подпомагането им да осъзнаят колко важна и полезна е тя, като по този начин се поощрява ново поколение от хора с грамотност в областта на статистиката, готови да допринасят за статистическата общност и сфери извън нея.

2.3.6. Действия, свързани с модернизацията и иновациите, с намаляването на административната тежест и с опростяването в националните статистически системи

Държавите членки докладваха за важните реформи, които са предприели с цел модернизиране на организацията и функционирането на националните си статистически органи. Цифровизацията заема централно място в тези реформи, насочени към рационализиране на процесите и повишаване на ефективността. Въвеждането на цифрови инструменти и платформи на национално равнище подобрява събирането, обработката и разпространението на данни, като спомага за по-бързото и по-точно изготвяне на статистическите резултати.

Държавите членки засилиха сътрудничеството с органите, отговарящи за източниците на административни данни, с цел по-цялостна интеграция и използване на данните. С тези усилия се създава възможност за намаляване на дублирането и подобряване на качеството на статистиката.

Държавите членки изтъкват обучението на персонала като основен компонент на институционалното подобрене. През настоящия период на докладване те са инвестирали в програми за професионално развитие с цел подобряване на уменията в областта на науката за данните, анализа и цифровото управление, като по този начин са гарантирали, че персоналят е в състояние да работи ефективно с модернизирани системи и методологии.

Мерките за осигуряване на поверителност и защита на личните данни продължиха да бъдат основен приоритет за държавите членки. Те въведоха строги мерки и технологии за защита на поверителната информация, като гарантираха спазването на разпоредбите за защита на личните данни и запазиха общественото доверие в целостността на статистическите практики.

Действията за намаляване на тежестта върху респондентите и за опростяване на процесите бяха насочени към рационализиране на събирането на данни, увеличаване на повторното използване на съществуващи данни, достъп до административни данни и усъвършенстване на инструментите за докладване. Мерките бяха насочени към осигуряване на достъп до административни данни чрез установяване на диалог с държателите на данни и насърчаване на сътрудничеството. Други примери включват разработването на канали за докладване с еднократно въвеждане или подаване на едно гише и осигуряването на по-автоматизирано предаване на данни (например обмен между машини) наред с по-широкообхватни мерки, като предоставянето на функционираща обратна връзка на респондентите, за да се улесни спазването на изискванията и да се спести време.

3. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Както е предвидено в Регламент (ЕО) № 223/2009 относно европейската статистика, ангажиментите на държавите членки във връзка с доверието в статистиката спомагат да се гарантират общественото доверие в европейската официална статистика и напредъкът при спазването на статистическите принципи, залегнали в Кодекса на практиката.

Представените в настоящия доклад мерки отразяват ангажимента на държавите членки да осигуряват надеждността и достоверността на европейската официална статистика.

Запазването на общественото доверие в европейската официална статистика — укрепено чрез трайните ангажименти на държавите членки да подхранват и да увеличават доверието в статистиката — е от основно значение за осигуряване на постоянната относимост, надеждност и цялостност на данните на Европейската статистическа система като цяло. Това е също толкова важно, за да могат Европейският съюз и неговите държави членки да се справят с настоящите и бъдещите предизвикателства чрез решения, основани на обективни данни и солидни доказателства, като по този начин се укрепват демократичната легитимност и отчетността на публичната политика.